

ii) Dacă $1 + 1 = 0$, rămâne valabilă concluzia de la i)?

Marcel Țena, București

Soluție. i) Fixăm un element $a \in L \setminus K$, deci există $b \in L \setminus K$ astfel încât $s = a + b \in K$, $p = ab \in K$. Luăm $\lambda = a - b$ și avem $\lambda = s - 2b \in L \setminus K$, iar $\lambda^2 = s^2 - 4p \in K$. Notăm $K(\lambda) = \{x + y\lambda \mid x, y \in K\}$ și observăm că mulțimea $K(\lambda)$ este un subcorp al lui L ce include pe K (inversul unui element nenul $x + y\lambda \in K(\lambda)$ rămâne în $K(\lambda)$, deoarece $\frac{1}{x + y\lambda} = \frac{x - y\lambda}{x^2 - y^2\lambda^2} = \frac{x}{x^2 - y^2\lambda^2} - \frac{y}{x^2 - y^2\lambda^2}\lambda \in K(\lambda)$).

Arătăm egalitatea $K(\lambda) = L$, care se reduce la incluziunea $L \subseteq K(\lambda)$.

Fie $x \in L$ arbitrar. Dacă $x \in K$, atunci $x \in K(\lambda)$. Dacă $x \in L \setminus K$ avem două subcazuri, după cum $x + \lambda \in K$, respectiv $x + \lambda \in L \setminus K$. Dacă $x + \lambda \in K(\subseteq K(\lambda))$, rezultă $x \in K(\lambda)$. Dacă $x + \lambda \in L \setminus K$, din ipoteză există $\mu \in L \setminus K$ astfel încât $u = x + \lambda + \mu \in K$, $v = (x + \lambda)\mu \in K$. Atunci $x + \lambda$ și μ sunt rădăcinile polinomului $t^2 - ut + v \in K[t]$, prin urmare $(x + \lambda)^2 - u(x + \lambda) + v = 0$, (1). Tot din ipoteză, există $z \in L \setminus K$ astfel încât $u_1 = x + z \in K$, $v_1 = xz \in K$ și analog rezultă $x^2 - u_1x + v_1 = 0$, (2). Scăzând (2) din (1) obținem $x = \frac{-\lambda^2 + u\lambda + v_1}{2\lambda - u + u_1}$, deci $x \in K(\lambda)$.

ii) Luând $K = \mathbb{F}_2 (= \mathbb{Z}_2)$ și $L = \mathbb{F}_4$ (prin \mathbb{F}_n notăm corpul cu n elemente), avem $\mathbb{F}_4 = \{\hat{0}, \hat{1}, a, b\}$ și $\mathbb{F}_4 = \mathbb{F}_2(a) = \mathbb{F}_2(b)$, dar $a^2 = b \notin \mathbb{F}_2$, $b^2 = a \notin \mathbb{F}_2$. Așadar, în cazul $1 + 1 = 0$, concluzia de la i) nu mai este adevărată.

PROBLEME PENTRU EXAMENE NAȚIONALE¹⁾

Clasa a VII-a

1. Calculați suma divizorilor proprii ai lui 36.
2. Dați un exemplu de număr rațional cuprins între $\frac{1}{5}$ și $\frac{1}{6}$.
3. Care dintre numerele $a = -1, 23(45)$ și $b = -1, 2(345)$ este mai mic?
4. Cu cât este egală suma elementelor mulțimii

$$\left\{ -2; 2^3; 2^{-2}; \left(\frac{2}{3}\right)^0; \left(\frac{1}{2}\right)^{-1} \right\} \cap \mathbb{Z} ?$$

5. Lungimile laturilor unui triunghi isoscel sunt 4 cm, respectiv 8 cm. Aflați perimetrul triunghiului.

6. Care este procentul de promovabilitate, dacă dintre cei 125 de elevi 5 nu au promovat testul de evaluare națională?

¹⁾ La problemele din această rubrică nu se primesc soluții.

Clasa a VIII-a

7. Care dintre numerele $a = 10\sqrt{2}$ și $b = 14,5$ este mai mare?
8. Care este valoarea de adevăr a propoziției: „Produsul a două numere iraționale este un număr irațional“?
9. Media aritmetică a două numere este 4,5. Dacă unul dintre numere este 6,3 aflați celălalt număr.
10. Aflați numărul de elemente al mulțimii $(-2 ; 4] \cap \mathbb{Z}$.
11. Un triunghi echilateral este echivalent cu un pătrat cu lungimea laturii de 6 cm. Aflați aria triunghiului.
12. Știind că în triunghiul dreptunghic ABC ($m(\sphericalangle A) = 90^\circ$), $\sin B = \frac{2}{3}$, calculați $\operatorname{tg} B$.

Clasa a IX-a

13. Să se calculeze partea întreagă a numărului :
- $$\frac{2}{1 \cdot 3} + \frac{2}{3 \cdot 5} + \frac{2}{5 \cdot 7} + \frac{2}{7 \cdot 9}.$$
14. Dați un exemplu de număr rațional din intervalul $(\sqrt{2}, \sqrt{3})$.
15. Să se arate că partea fracționară a lui $\sqrt{21}$ este mai mare decât $\frac{1}{2}$.
16. Să se arate că $\sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3}}}} < 2$.
17. Dați un exemplu de număr irațional x cu proprietatea că $x^2 - 3x$ este număr rațional.
18. Să se determine $a \in \mathbb{R}$ pentru care $[x] = [x + a]$, oricare ar fi $x \in \mathbb{R}$.

Clasa a X-a

19. Să se calculeze partea întreagă a numărului $\sqrt[4]{1000}$.
20. Să se compare numerele $0,1^{0,2}$ și $0,2^{0,1}$.
21. Să se rezolve inecuația $(\sqrt{0,25})^{2x+1} > 2^{3-x}$.
22. Să se arate că $\sqrt[3]{3} > \sqrt[8]{8}$.
23. Să se arate că $\sqrt[3]{7 + 5\sqrt{2}} - \sqrt{2}$ este număr întreg.
24. Să se arate că $\sqrt{2} < \log_2 3 < 2$.

Clasa a XI-a

25. Fie $\sigma = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 \\ 5 & a & 1 & b & c \end{pmatrix}$ o permutare de ordin 5.
- a) Să se calculeze $a + b + c$.
- b) Să se determine a știind că $\sigma(\sigma(2)) = 5$.

c) Să se determine tripletele (a, b, c) pentru care σ este permutare pară.

26. Considerăm șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ cu termenul general:

$$x_n = \frac{1}{2} \cdot \frac{3}{4} \cdot \dots \cdot \frac{2n-1}{2n}.$$

a) Să se calculeze $\frac{x_5}{x_4}$.

b) Să se arate că $x_1 \geq x_n$, oricare ar fi $n \geq 1$.

c) Să se arate că șirul $(x_n)_{n \geq 1}$ este descrescător.

Clasa a XII-a

27. Pe mulțimea \mathbb{R} definim legea de compoziție $x * y = xy + x + y$.

a) Să se arate că legea $*$ are element neutru.

b) Să se arate că legea $*$ este asociativă.

c) Să se arate că dacă $x, y, z \in (-\infty, -1)$, atunci $x * y * z \in (-\infty, -1)$.

28. Considerăm funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}$ și F o primitivă a sa.

a) Să se calculeze $\int f(x) dx$.

b) Să se calculeze $F(1) - F(0)$.

c) Să se determine primitiva funcției $g(x) = \frac{1}{f(x)}$, $x \in \mathbb{R}$, care se anulează în punctul $x = 2$.

PROBLEME PENTRU CICLUL PRIMAR¹⁾

P:398. Aflați suma numerelor a, b, c , știind că:

$$a + b = 38 \text{ și } a \times c + b \times c = 76.$$

Iuliana Drăgan, București

P:399. O pisică se cațără pe o bară metalică de metal. Cu fiecare metru parcurs, ea alunecă 20 cm. Câți metri a parcurs pisica, dacă a alunecat în total 2 metri?

Fănica Ștergărel, Tufești, Brăila

P:400. Găsiți numărul natural \overline{abcd} pentru care:

$$\overline{abcd} + \overline{abc} + \overline{ab} + a = 2012.$$

Nicolae Ivășchescu, Craiova

P:401. Mama are triplul vârstei fiicei. Peste 12 ani mama va avea dublul vârstei fiicei sale. Ce vârstă are fiecare?

Iuliana Drăgan, București

¹⁾ Se primesc soluții până la 28 februarie 2012 (data poștei). (N.R.)